

@RobGreef

Gemeenschappelijke regelingen? Waar hebben we het over

Rob de Greef
22 mei 2019

Grip op regionale samenwerking

Handreiking voor
gemeenteraadsleden
en griffiers

Grip op samenwerking in de praktijk

Lessen en best practices uit gemeenten

Door Roeland Stoik, Rob de Greef en Laurens Veltrop

Berenschot

Waarom samenwerking?

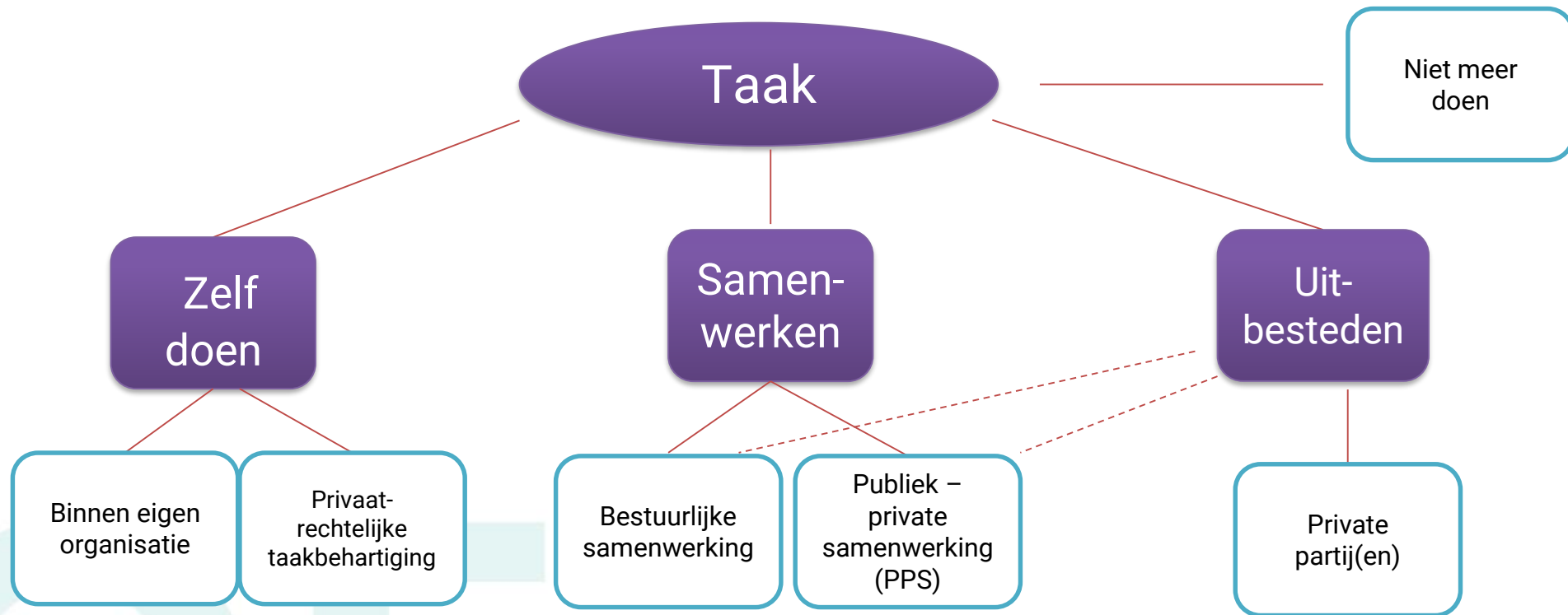
- Wat is het gemeenschappelijk doel van samenwerking?
- “What’s in it for me?”
- Wat gun ik mijn partner(s)?
- Wat gaan we samen doen?
 - Beleidsterrein én type taken

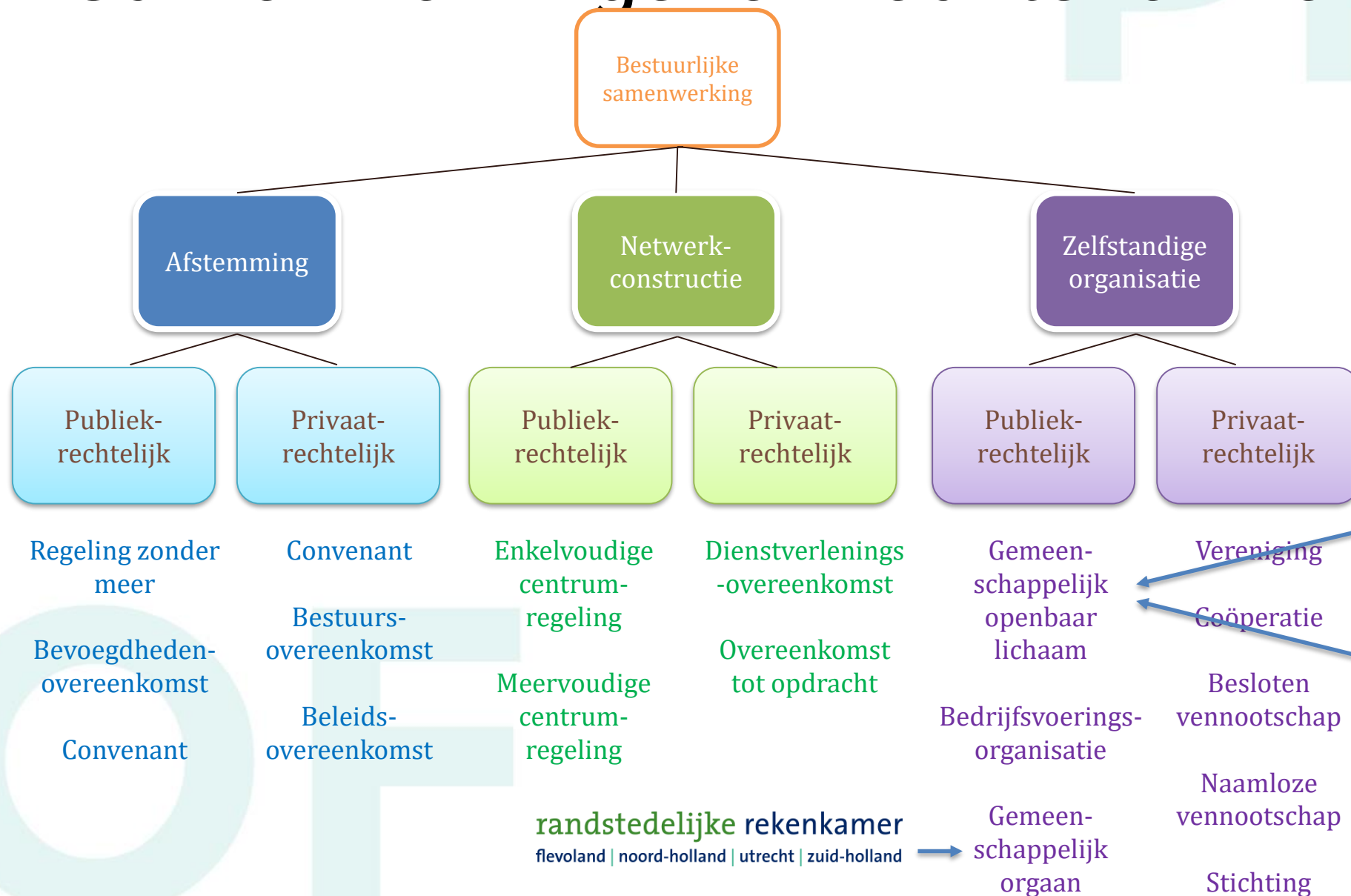
Bedr

Taakuitvoering

Samenwerkings- en rechtsvormen

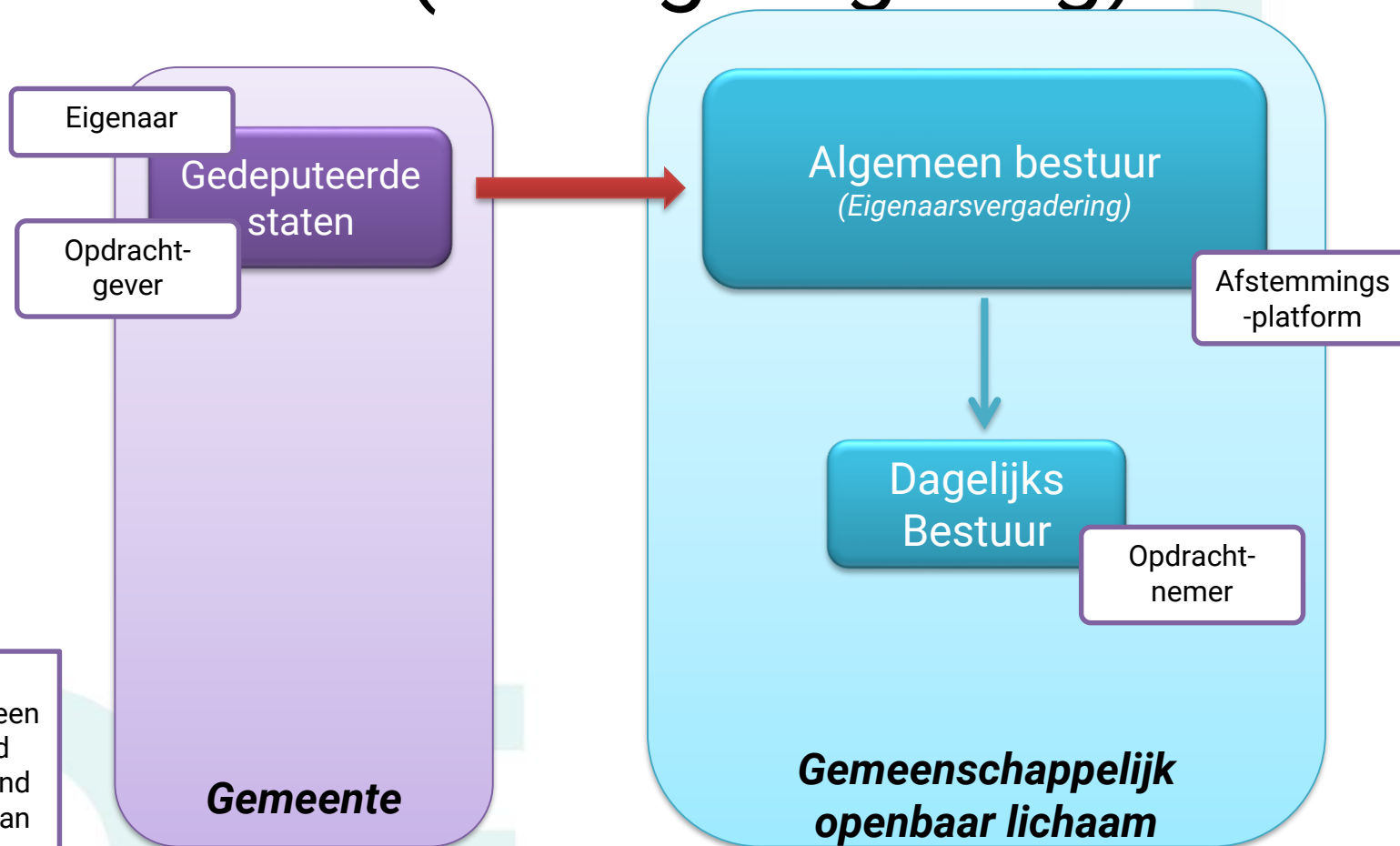
OMGEVINGSDIENST
FLEVOLAND & GOOI EN VECHTSTREEK

Het
Flevolands
Archief

Typen regelingen

Type	Benoeming AB-leden of leden GOR	Wie kunnen benoemd worden?	Bevoegdheden van?
Raadsregeling (art. 13 lid 1 Wgr)	randstedelijke rekenkamer flevoland noord-holland utrecht zuid-holland	Statenleden	Provinciale staten
Collegeregeling (art. 13 lid 6 Wgr)	 Het Flevolands Archief ten (ook bij bestuur BVO)	Commissaris van de Koning en/of gedeputeerden	Gedeputeerde staten
Burgemeestersregeling (art. 13 lid 7 Wgr)	n.v.t.	Bestaat uit commissarissen van de Koning	Commissaris van de Koning
Gemengde regeling met provinciale staten (art. 13 lid 1 Wgr)	Provinciale staten	Statenleden, commissaris van de Koning en/of gedeputeerden	Provinciale staten en Gedeputeerde staten Provinciale staten en commissaris van de Koning Provinciale staten, Gedeputeerde staten en commissaris van de Koning
Gemengde regeling zonder raad (art. 13 lid 10 Wgr)	Commissaris van de Koning en gedeputeerde staten	Commissarissen van de Koning moeten in het algemeen bestuur zitten en daarnaast nog gedeputeerden	Gedeputeerde staten én commissaris van de Koning

Formele rollen (Collegeregeling)

Artikel 13 lid 6 Wgr

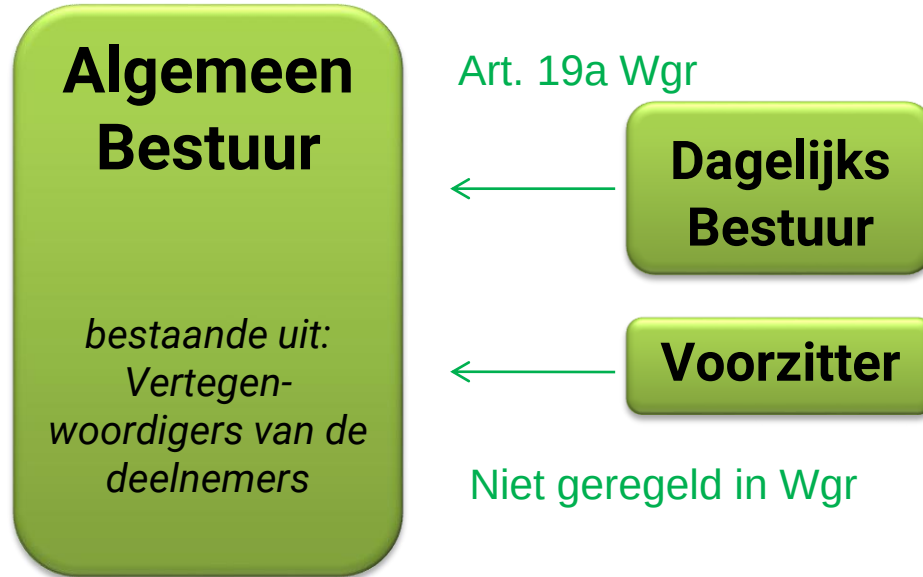
Het algemeen bestuur van een openbaar lichaam, ingesteld bij een regeling die uitsluitend is getroffen door colleges van burgemeester en wethouders, bestaat uit leden die per deelnemende gemeente door het college uit zijn midden worden aangewezen. [...]

Artikel 14 Wgr

1. Het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam bestaat uit de voorzitter en twee of meer andere leden, door en uit het algemeen bestuur aan te wijzen, met inachtneming van het daaromtrent in de regeling bepaalde. De aldus aangewezen leden van het dagelijks bestuur mogen niet allen afkomstig zijn uit dezelfde gemeente. [...]

3. De leden van het dagelijks bestuur mogen nimmer de meerderheid van het algemeen bestuur uitmaken [...].

Verantwoording GOL: DB

Art. 19a Wgr

Niet geregeld in Wgr

Artikel 19a lid 1 Wgr

Het dagelijks bestuur en elk van zijn leden afzonderlijk zijn aan het algemeen bestuur verantwoording schuldig over het door het dagelijks bestuur gevoerde bestuur.

Artikel 12 lid 1 Wgr

Het bestuur van het openbaar lichaam bestaat uit een algemeen bestuur, een dagelijks bestuur en een voorzitter.

Verantwoordelijk DB

“De Wgr voorziet uitdrukkelijk niet in een verantwoordingsplicht en een terugroepingsrecht tussen de leden van het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam als zodanig enerzijds en de deelnemende gemeentebesturen anderzijds. **De leden van het dagelijks bestuur hebben geen enkele verantwoordingsrelatie met de gemeentebesturen die hen hebben aangewezen.** Zij hebben dit alleen ten opzichte van het algemeen bestuur.”

Kamerstukken II 2012/13, 33 597, nr. 3, p. 16

Verantwoording GOL (AB)

Artikel 12 lid 2 Wgr

Het algemeen bestuur staat aan het hoofd van het openbaar lichaam.

Algemeen Bestuur

*bestaande uit:
Vertegen-
woordigers van de
deelnemers*

Art. 19a Wgr

Dagelijks
Bestuur

Voorzitter

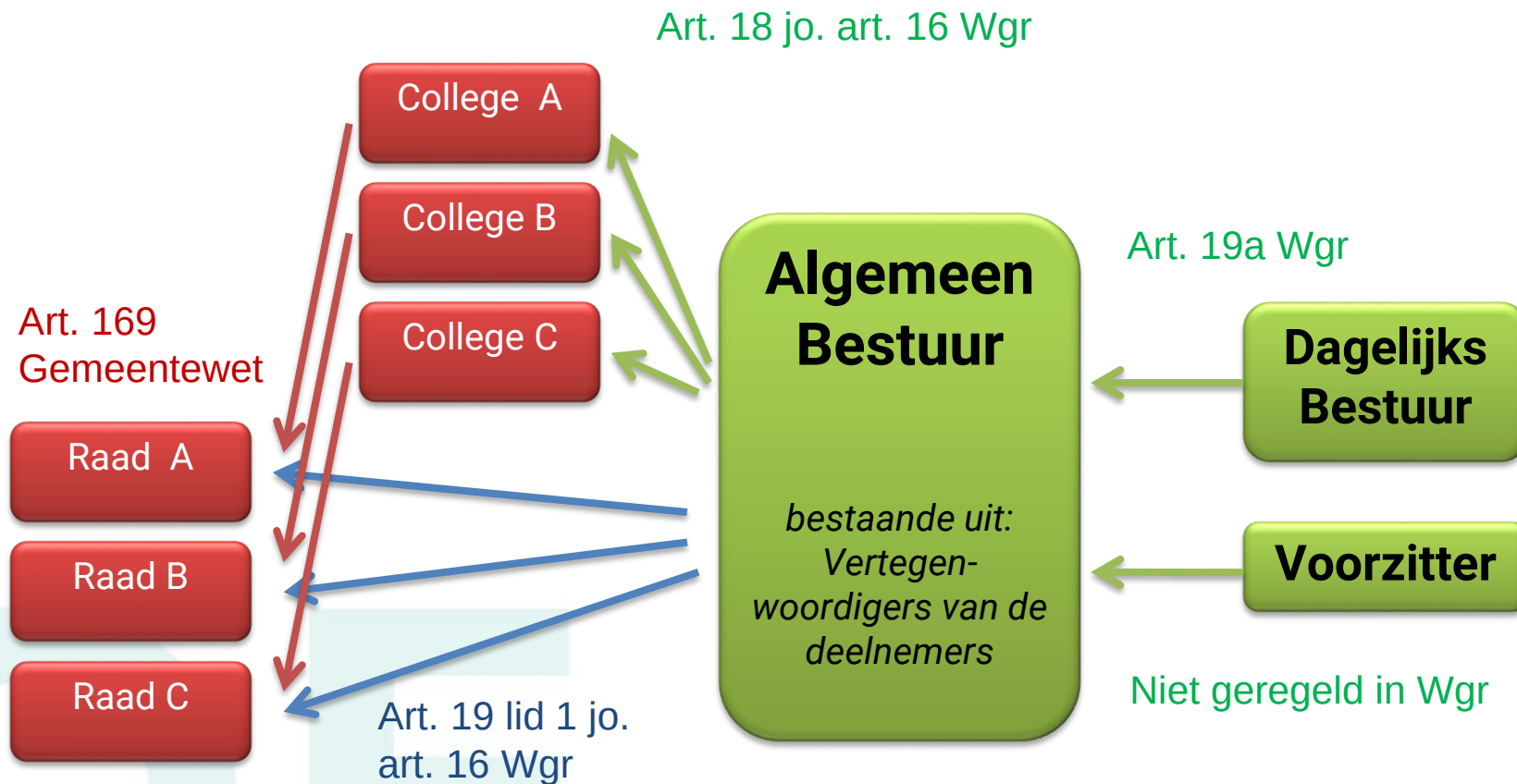

Niet geregeld in Wgr

Artikel 17 Wgr

De regeling houdt bepalingen in omtrent de wijze waarop door het bestuur van het openbaar lichaam [...] aan de raden van de deelnemende gemeenten de door een of meer leden van die raden gevraagde inlichtingen worden verstrekt.

Externe verantwoording GOL (Collegeregeling)

Stemrecht leden algemeen bestuurs (Gemengde regeling *met* raden)

“Bij een juiste wijze van vertegenwoordigen zal degene die door de gemeente is aangewezen, de **in de raad levende opvattingen** over het voetlicht moeten brengen, óók als deze afwijken van zijn persoonlijke, politieke, opvatting. Het is uiteraard niet de bedoeling van de wetgever dat opvattingen van minderheden niet tot uitdrukking komen. Evenmin kan het zo zijn dat een vertegenwoordiger zijn eigen opvatting laat prevaleren boven de meerderheidsopvatting in de raad die hem heeft aangewezen. Om dezelfde reden meen ik dat het vormen van politieke fracties niet past binnen een regio [...]

Kamerstukken I 2004/05, 27008 en 29 532, nr. E, p. 9-10

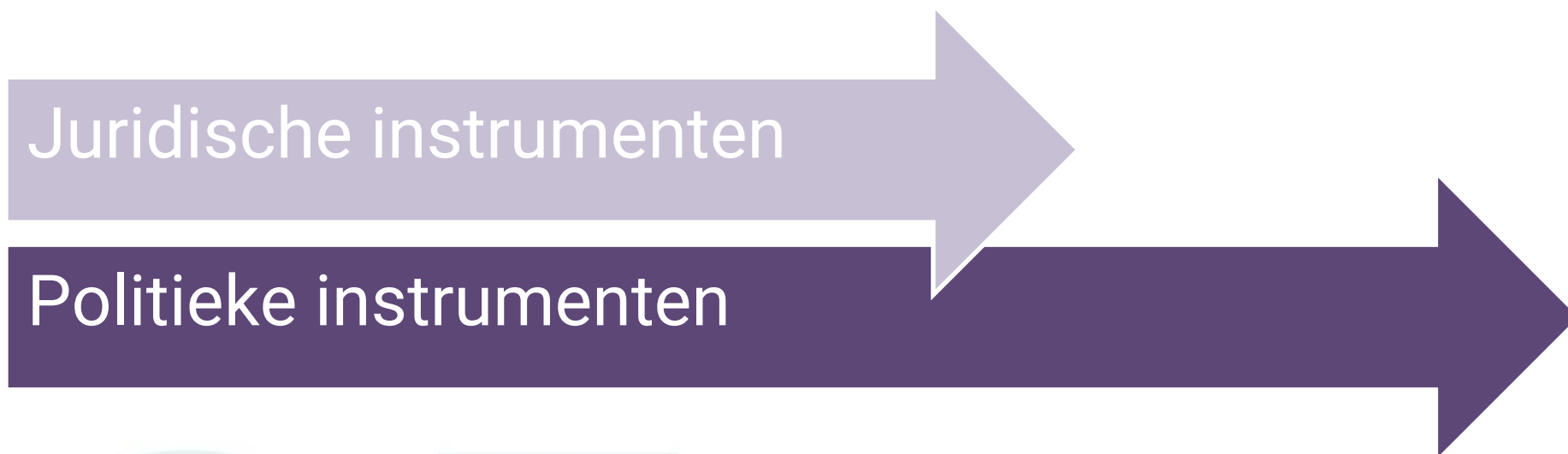
Rol van Provinciale Staten

PROO

Juridische en politieke werkelijkheid

Inlichtingenrecht

- Ieder Statenlid heeft recht vragen te stellen aan:
 - GS of individueel lid (art. 167 lid 3 Provinciewet)
 - Eigen lid van het algemeen bestuur, van het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie (art. 16 lid 2 Wgr; resp. art. 19 lid 1 jo. art. 16 lid 2 Wgr)
 - Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur of de voorzitter van een openbaar lichaam
 - Het bestuur van een bedrijfsvoeringsorganisatie

Provinciale staten en samenwerking

- Provinciale staten hebben beperkte eigen bevoegdheden
 - Zienswijzenprocedure ontwerpbegroting
- Gedeputeerde staten komen met beleidsvoorstellen, al dan niet voorbereid door de samenwerking
- Er komen stukken vanuit de samenwerking (P&C-cyclus)
 - Ontwerpbegroting, kadernota e.d.

Formele instrumenten (Kaderstelling)

Kadernota

Algemene financiële en beleidsmatige uitgangspunten voor het navolgende begrotingsjaar

(Instrument is ter informatie)

15 april Y-1

(art. 47b Wgr)

Ontwerpbegroting

Uitgewerkte ontwerpbegroting voor navolgende begrotingsjaar

(Zienswijzenprocedure ca. 8 weken)

8 weken voor behandeling en vaststelling in algemeen bestuur (Y-1)

(art. 47 lid 1 en art. 48 Wgr)

Provinciale begroting

Uitgaven op samenwerkingsbegrotingen zijn verplichte uitgaven voor de provincie

(Openbaar lichaam is een verbonden partij en moet zodoende in de paragraaf verbonden partijen terugkomen)

November Y-1

(art. 10a Wgr jo. art. 197 Provinciewet)

Y = jaar waar de begroting over gaat

Kaderbrief

“In het nieuwe artikel 34b wordt geregeld dat het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam, het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie of het gemeenschappelijk orgaan uiterlijk op 15 april van het lopende jaar de algemene financiële en beleidsmatige kaders voor het volgende begrotingsjaar aanbiedt aan de raden van de deelnemende gemeenten, zodat de raden deze informatie beschikbaar hebben ten behoeve van de zogeheten voorjaarsnota. De algemene financiële en beleidsmatige kaders bevatten in ieder geval een indicatie van de gemeentelijke bijdrage aan het openbaar lichaam of het gemeenschappelijk orgaan, de beleidsvoornemens voor het volgende begrotingsjaar en de prijscompensatie.”

Kaderbrief:

Het samenwerkingsverband stelt kaders!

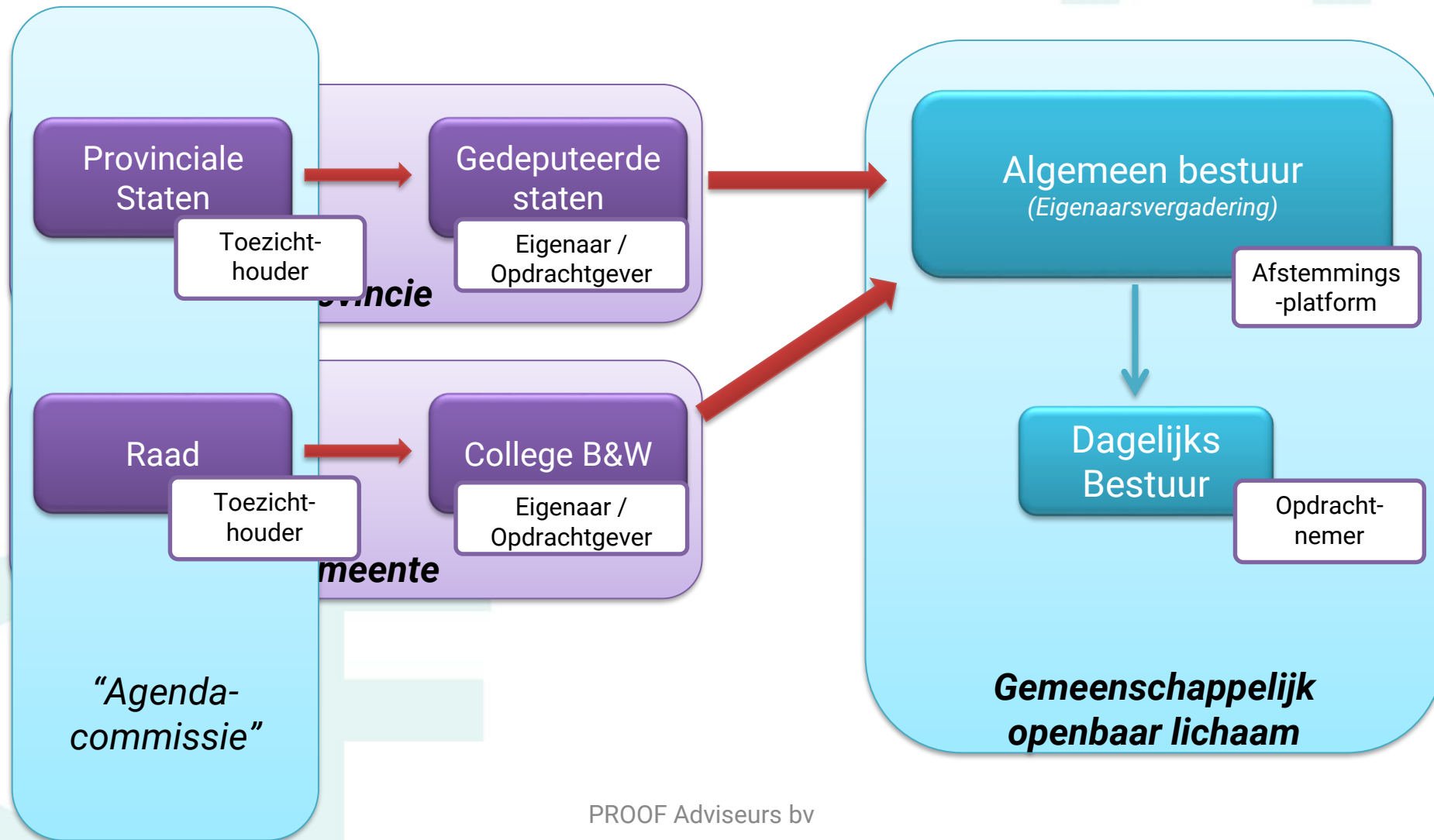
- Kaderbrief is voorstel samenwerkingsverband over de algemene beleidsmatige en financiële uitgangspunten voor het navolgende jaar
- Dagelijks bestuur openbaar lichaam stelt vast, en verzendt (of bestuur bedrijfsvoeringsorganisatie)
- Geen formele instemming van provinciale staten!

Kunnen provinciale staten voorafgaand aan de kaderbrief evt. kaders stellen?

Begroting

- Kadernota is instrument ter voorbereiding op de (ontwerp)begroting en zienswijzenprocedure
- Algemeen bestuur (bestaande uit leden die GS/PS vertegenwoordigen) stelt begroting uiteindelijk vast
 - Geef kaders aan eigen lid algemeen bestuur (stemmen mag *met last* en *met ruggespraak*) => dit lid kan amendementen indienen in het algemeen bestuur
 - Help het eigen lid door meerderheden te zoeken in de samenwerking!

Toeziethouder: coalitievorming

Formele instrumenten (Controle)

Voorlopig jaarverslag

Conceptjaarverslag

(Instrument is ter informatie)

Uiterlijk 15 april Y+1

(art. 47b Wgr)

Jaarverslag

Uitgewerkt jaarverslag over
voorgaande kalenderjaar

**Uiterlijk 15 juli Y+1 door
algemeen bestuur vast te stellen**

(art. 47 lid 3 Wgr)

Jaarverslag provincie

Gemeentelijke jaarverslag

*(Openbaar lichaam is een verbonden partij
en moet zodoende in de paragraaf
verbonden partijen terugkomen)*

Y+1

(art. 201 e.v. Provinciewet)

Y = jaar waar het verslag over gaat

Vragen & Opmerkingen

 www.proofadviseurs.nl of
 rob@proofadviseurs.nl

 www.rechten.vu.nl/greef of
 r.j.m.h.de.greef@vu.nl

 06 – 23 16 86 02

 <http://nl.linkedin.com/in/robdegreef>
 @RobGreef